

2301000103033012
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF ARTS (SECOND YEAR)(THIRD SEMESTER)
SANSKRIT - V (B) : – LEVEL 3
SANSKRIT UPANYAS SAHITYA-ABHISHAPTAM PUSHPAM
BY DR. KRISHNA SHRIVASTVA

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF ARTS (SECOND YEAR) (THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **SANSKRIT - V (B) :-LEVEL 3
SANSKRIT UPANYAS SAHITYA-ABHISHAPTAM
PUSHPAM BY DR. KRISHNA SHRIVASTVA**
 - c. Subject Code No : **2301000103033012**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે પાંચ)

10

- (1) 'અભિશપ્તં પુષ્પમ્' શબ્દ કોના માટે વપરાયો છે અને કોની કરુણ કથાનું નિરૂપણ છે?
- (2) વિક્રમાદિત્યના ભાઈ- ભાભીનું નામ જણાવો.
- (3) વિજયસ્તંભનું નિર્માણ કોણે અને ક્યારે કરાવ્યું હતું ?
- (4) પદ્માવતીની પાલખીમાં એની સાથે કોણ – કોણ બેઠું હતું ?
- (5) મહારાજા સંગ્રામસિંહના કેટલા પુત્રો હતાં? ક્યા-ક્યા?
- (6) પ્રાચીન શિવમંદિર ક્યા નામથી પ્રસિદ્ધ હતું ? અને મંદિરમાં મૂર્તિના કેટલા મુખ હતાં.
- (7) પન્ના કોની માતા હતી અને રાજમહેલમાં ક્યા નામથી ઓળખાતી હતી.

Q.2 (अ) अनुवाह करो. (कोषपण ब)

8

- (1) कस्यचित् शिशोः करुणकथा इयम् । त्यागशीलस्य वीरपुरुषस्य वा कथायः अपेक्षया तृणतुल्या भवेत् कदाचित् सा । किन्तु मम हिद स्थित महादुखमेव तत् कथारूपं तस्मात् मदर्थम् अतीव महत्वम् भजते । वराकः अहं मे विचारान् क्रमशः निवेदयितुमपि अक्षम । कदाचित् तान् विचारान् ज्ञात्वा कोडपि सहृदयः ब्रह्मानन्दं अनुभवेत् इति अपि न मन्ये । परम् इदमपि सत्यं यत् निजदुखं सदा पर्वततुल्यम् प्रतिभाति । तेन हि भवत्पुरतः इदं विवेचयितुं अयं यत्नः ।
- (2) कदाचित् मनः शडक्ते स्म यत् किम सा ममैव माता ? यतो हि राजकुमारं प्रति अत्यधिकं दत्तावधाना भवति । तस्य इच्छापूर्तिः कथं भवेत् ? तदर्थं सदा यतते सा । परं पुनः प्रश्नः मनसि उदेति स्म यत् एवमस्ति चेत् सा मयि किमर्थं स्निहयति ? प्रतिदिनं मदर्थं समयं किमर्थं कल्यति इति ?
- (3) नतमस्तकोडहं तस्याः पुरतः अतिष्ठम् । मातृमुखं द्रूपटुं मयि धैर्यं नासीत् । माता निकटम् आगत्य स्नेहेन माम् आलिङ्गितवती । मातुः मुखं प्रश्नचिडितम् आसीत् । तस्याः प्रश्नावलितः आत्मसंरक्षणार्थम् अहमपि मातुः अङ्के निद्रातुं प्रयत्नशीलः अभवम् ।
- (4) वस्तुतः भवति अपि राजपुतकुलस्त्री । वचनपूर्ततार्थं तव कुलेन प्राणाः अपि त्यक्ताः । तस्मात् विश्वासेन अमुं निर्मतीशिशुं भवत्यै समर्पयामि । अस्य वंशस्य अन्तिमः कुलदीपकोडयम् । सः रक्षवचिः एव । मया तु अन्यत्रापि अवधानं दातव्यंकिल इति । एवं संसूच्य सा राजकुमारं पन्नायै समर्पितवती ।

(ब) संदर्भ समजावो (कोषपण अेक).

5

- (1) वस्तुतस्तु इव ममैव बलिदान स्य कथा ।
- (2) सम्प्रति यशोदा इव ममापि स्थिति ।

Q.3 उपन्यास शब्दनो अर्थ आपी 'अभिषत्तं पुष्यम्' ने उपन्यास मूल्यांकन करो

13

अथवा

'अभिषत्तं पुष्यम्' मां यंदनना बलिदाननी कथानुं विस्तृत वर्णन करो.

13

Q.4 ટુંકનોંઘ લખો.(કાઈ પણ બે)

14

- (1) બનવીરનું પાત્રાલેખન
- (2) મહારાણાકુમાર સિંહનું પાત્રાલેખન
- (3) પન્નાઘાઠયે કરેલું વિજયસ્તંભનું વર્ણન
- (4) નવલકથાની વિશેષતા
